

4. Контроль съемки эпизодов в соответствии с утвержденными стандартами присутствия, режиссерскими сценариями сцен и техническим заданием; присутствие супервайзера агентства на съемочной площадке.

5. Обеспечение присутствия клиента на съемочной площадке (по желанию).

6. Предоставление подробных отчетов с фото- или видеодокументами о съемке каждого эпизода.

7. Контроль всех этапов постпродакшн (линейный монтаж, озвучание) в соответствии с утвержденными стандартами присутствия.

8. Получение черновых вариантов монтажа сцен и предоставление их клиенту.

9. Организация необходимых мероприятий по внесению изменений в соответствии с комментариями клиента.

10. Предоставление клиенту окончательной версии отснятых эпизодов и контроль их присутствия в эфирной версии фильма.

11. Оформление документов, необходимых для закрытия проекта (акты приемки-сдачи материала с кинокомпанией и клиентом).

12. Предупреждение клиента о дате показа. Мониторинг отснятых эпизодов.

13. Предоставление полной эфирной версии фильма.

14. Отчет о медиаэффективности.

15. Предоставление отчетов о прокатной судьбе фильма в течение 12 месяцев с даты премьерного показа.[1, с. 49-51]

Выводы. Product Placement является в настоящее время достаточно успешным инструментом рекламирования предприятия, и наибольший его массив сосредоточен в кинематографе. Именно киноиндустрия обеспечивает наиболее желаемый результат скрытой рекламы для заказчика. Несомненно Product Placement имеет свои недостатки, но, поскольку современный мир устал от навязчивой агрессивной рекламы, именно этот вид лояльного рекламирования своей торговой марки является одним из наиболее успешных в настоящее время, а кино- и телеиндустрия являются его наилучшими союзниками.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ

1. Киселёва П.А. Product Placement по-русски. – Москва: Вершина, 2008. – 152 с.: ил., табл.
2. К.И. Малиношевская. Особливості Product Placement в Україні // Економічний часопис, 2012. – №1–2 – с.43–46.
3. Цветкова Д. Продакт-плейсмент коммерциализирует искусство / Д. Цветкова // Продвижение продовольствия. Prod.&Prod. – 2010. – №2
4. Чернозубенко П.Е. Продакт-плейсмент. // Записки маркетолога. – 2010. [Электронный ресурс]. Режим доступа:
<http://www.creativeconomy.ru/blog/2009/04/08/kak-oformit-spisok-literatury/>

УДК 658.532

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

А. О. Літовченко, М. М. Панкова

Резюме. У даному дослідженні вивчена методика управління виробничими запасами на підприємстві. Розглянуто автоматизацію обліку сировини й матеріалів. Вказано сучасні проблеми ведення обліку виробничих запасів та запропоновано шляхи їх усунення.

Ключові слова: виробничі запаси, облік виробничих запасів, проблеми ведення обліку виробничих запасів.

Актуальність теми. Необхідною умовою підтримання виробництва продукції на певному рівні є постійна наявність частини оборотних активів в матеріальній формі (виробничих запасів). З одного боку, сформовані виробничі запаси забезпечують

постійність, безперервність та ритмічність діяльності підприємства, гарантують його економічну безпеку, з іншого – виробничі запаси на рівні великих промислових підприємств потребують великих капіталовкладень. Тому від організації і ведення обліку виробничих запасів залежить точність визначення прибутку підприємства, його фінансовий стан, конкурентоспроможність на ринку та в цілому ефективність роботи підприємства.

Реформування діючої системи обліку та впровадження вітчизняних стандартів внесли суттєві зміни у методичку та організацію облікового процесу виробничих запасів. Підприємства одержали значні можливості у виборі правил ведення облікової політики у відповідності до специфіки виробництва. Проте необхідна більша аналітичність та оперативність одержання облікової інформації про рух виробничих запасів з метою ефективного управління виробничо – фінансовою діяльністю підприємства.

Постановка проблеми. Виробничі запаси є об'єктивною складовою для роботи підприємства. Ця необхідність зумовлена закономірностями руху матеріалів з джерел їх надходження. З одного боку, сформовані виробничі запаси забезпечують постійність, безперервність та ритмічність діяльності підприємства, гарантують його економічну безпеку, з іншого – виробничі запаси на рівні великих промислових підприємств потребують великих капіталовкладень, тому від організації їх обліку та аналізу залежить точність визначення прибутку підприємства, його фінансовий стан, конкурентоспроможність на ринку та в цілому ефективність роботи підприємства.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання організації обліку виробничих запасів, виходячи з вузьких рамок облікового погляду і бухгалтерського досвіду, останнім часом привертає до себе все більше уваги в працях вітчизняних вчених таких, як Ф. Бутинць, В. Сопко, М. Пушкар, Н. Ткаченко, Є. Мних, В. Рудницький, М. Білик, Р. Хом'як, І. Карабаз та інших, а також зарубіжних – А. Бакаев, Л. Ронштейн, В. Керімов, В. Чернов, Л. Котенко, Н. Чебанов, В. Сотніков та інших. Проте до нині ряд принципових питань, зокрема організації обліку виробничих запасів на складах залишаються дискусійними і потребують удосконалення на місцях в залежності від галузі виробництва та видів діяльності підприємства.

Метою написання статті є виявлення та аналіз основних проблем ведення обліку виробничих запасів на підприємстві та запропонування шляхів їх усунення.

Результати дослідження. В Україні визначення терміну «запаси» наведено у П(С) БО 9 «Запаси» [1], відповідно до п. 4 якого «запаси — активи, які утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством». Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» [2], активи — це ресурси, контрольовані підприємством внаслідок минулих подій, використання яких як очікується призведе до отримання економічних вигод у майбутньому внаслідок будь-якого використання такого запасу.

Для того щоб організація обліку запасів на підприємстві була правильною, перш за все, необхідно дати відповідь на ряд запитань: звідки, коли, скільки і на яку суму надійшли запаси, як виконуються програми постачання; кому, коли і скільки відпущено запасів; як виконується програма виробничого споживання; який залишок по окремих видах запасів і як дотримуються встановлені ліміти тощо.

Необхідними передумовами правильної організації обліку запасів є:

- раціональна організація складського господарства;
- розробка номенклатури запасів;

- наявність інструкції з обліку виробничих запасів;
- правильне групування (класифікація) запасів;
- розробка норм витрачання запасів [3].

Для організації безперебійного постачання, розміщення, зберігання і видачі матеріальних запасів у виробництво велику роль грає правильно організоване складське господарство, тому що в діяльності підприємства не завжди можна добитися повного узгодження темпів постачання матеріальних ресурсів, темпів виробництва і збуту готової продукції. Основні функції складського господарства – це акумуляція матеріальних ресурсів в об'ємах і номенклатурі, достатніх для безперервності процесу виробництва; належне зберігання і облік матеріалів; планомірне, безперебійне і комплектне постачання цехів і ділянок матеріальними ресурсами; підготовка матеріалів до їх безпосереднього споживання, здійснення комплексу операцій, пов'язаних з виконанням контролю, сортування, консервації матеріалів.

Проаналізувавши погляди сучасних економістів на економічну категорію «виробничі запаси», можна зауважити, що, наприклад, у роботах Ф.Ф. Бутинця не відображаються джерела покриття витрат на виробничі запаси. В.М. Бойко вважає виробничими запасами засоби виробництва, які ще не використані у виробничому процесі, проте, таке визначення, на нашу думку, є досить узагальненим і не дає можливість чітко відокремити виробничі запаси у структурі активів підприємства. У роботах А.А. Оглобіна виробничі запаси розглядаються з точки зору витрат підприємства на їх придбання, що нівелює таку характерну особливість запасів, як частина оборотних активів підприємства. Такі економісти, як В.В. Іваниєнко і А.А. Шомштейн розглядають виробничі витрати як сукупність певних видів сировини і матеріалів, проте, не вказують на терміни їх споживання та джерела фінансування. Б. Швець не розкриває економічну природу виробничих запасів, а вважає їх частиною оборотних активів і чинником виробничого процесу.

На прикладі ТОВ Уніпласт, як і на багатьох інших підприємствах придбані (отримані) або вироблені запаси зараховують на баланс підприємства за первісною вартістю. Нею є собівартість запасів яка включає різні фактичні витрати. У разі, якщо на момент оприбуткування запасів неможливо достовірно визначити їхню первісну вартість, такі запаси можна оцінювати та відображати за справедливою вартістю з наступним коригуванням до первісної вартості. За чистою вартістю реалізації відображаються запаси у разі переоцінення, тобто якщо на дату балансу їхня ціна знизилась або вони зіпсовані, застаріли, або іншим чином втратили первісно очікувану економічну вигоду. Чиста вартість реалізації запасів – очікувана ціна реалізації запасів в умовах звичайної діяльності за вирахуванням очікуваних витрат на завершення їхнього виробництва та реалізацію. Сума, на яку первісна вартість запасів перевищує чисту вартість їхньої реалізації, та вартість повністю втрачених (зіпсованих або тих, що не вистачає) запасів списують на витрати звітного періоду. Справедлива вартість – сума, за якою може бути здійснений обмін активу, або оплата зобов'язання в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами [4, с. 418–421]. Запаси, які відпускають, та послуги, що виконують, для спеціальних замовлень і проектів, а також запаси, які не замінюють одне одного, оцінюють за ідентифікованою собівартістю.

У ТОВ Уніпласт оцінювання запасів проводиться за методом FIFO (перший надійшов, перший пішов) базується на припущенні, що запаси використовують у тій послідовності, у якій вони надходили на підприємство (відображені у бухгалтерському обліку), тобто запаси, які першими відпускають у виробництво (продаж та інше вибуття) оцінюють за собівартістю перших за часом надходження запасів.

Аналітичний облік матеріальних запасів ведеться на складах за допомогою карток складського обліку, що розміщуються в картотечі за технічними групами виробничих запасів.

Для синтетичного обліку виробничих запасів призначені рахунки класу 2 «Запаси». Це активні рахунки, за дебетом яких відображають залишок та надходження запасів, а за кредитом – їх вибуття. На підприємстві використовується рахунок 20 «Виробничі запаси», але також, завдяки специфіці діяльності знаходить місце рахунок 25 «Напівфабрикати». Технологічний цикл ТОВ Уніпласт показує перехід рахунку 20 «Запаси» у рахунок 25 «Напівфабрикати», а вже потім виготовлюється готова продукція. Таким чином, сировина проходить декілька стадій переробки.

Аналітичні рахунки деталізують зміст синтетичних рахунків, відображаючи дані по окремим видам майна (табл. 1). Наприклад, по рахунках 20, 25 треба знати не тільки загальну кількість товарів, але й конкретне наявність і місцезнаходження кожного виду товару або групи товарів.

Таблиця 1.

Взаємозв'язок синтетичних рахунків з обліку виробничих запасів на підприємстві ТОВ «Уніпласт»

<i>Синтетичний рахунок</i>	<i>Субрахунки</i>	<i>Аналітичні рахунки</i>
20 «Виробничі запаси»	201 «Сировина та матеріали»	Сировина KSF – 57, віск 6А
	202 «Покупні напівфабрикати»	
	203 «Паливо»	Розріджувач 6829 (12%) 30л, гас, змазка ВД 40
	207 «Запчастини»	гайка М6, бовт БМ 16
	209 «Інші матеріали»	Плівка дуб золотий Ренолит, Плівка дуб темний
25 «Напівфабрикати»	–	Панель ПВХ 10*0,008*6000 мм

Облік значно спрощується при використанні в складському обліку комп'ютерної техніки. В цьому випадку всі прибутково-видаткові документи обробляються щоденно або в міру їх надходження зі складів. Для забезпечення інформації для потреб управління на виробництві важливе значення має розробка методики обліку наявності і руху матеріалів, яка б відповідала потребам підприємства і Положенню (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Тим більше, що раніше діючі методики обліку товарно-матеріальних цінностей, які були вироблені наукою і практикою, на протязі останніх років в деякій мірі втратили актуальність і в основному були орієнтовані на систему ручної праці в умовах так званих твердих (планових) регульованих державою цін [5]. Все це вимагає удосконалення і нових підходів щодо організації і методики аналітичного обліку наявності і руху матеріалів, що є однією із самих важливих і найбільш трудомістких ділянок бухгалтерського обліку. Важливість і трудомісткість ведення кількісного аналітичного обліку матеріальних запасів, значні їх якісні показники зумовили необхідність пошуку більш раціональних методів обліку матеріальних запасів з метою усунення дублювання одних і тих самих операцій.

Практика показує, що процес обліку використання виробничих запасів все ж таки є трудомісткою ділянкою. Тому не дивно, що на багатьох підприємствах спостерігаються певні недоліки, а на деяких – запущеність обліку, що призводить до великих втрат запасів. Все це зайвий раз підтверджує, що до цього часу залишаються

невирішеними багато важливих питань, пов'язаних з розробкою науково-обґрунтованої системи обліку використання виробничих запасів.

Аналізуючи в цілому діяльність ТОВ Уніпласт, можна виокремити наступні проблеми ведення обліку виробничих запасів, що потребують вирішення:

- складність визначення справедливої (ринкової та неринкової) вартості запасів, що полягає у використанні підприємствами бартерного обміну, більше того, обміну на неподібні активи;
- низький рівень оперативності інформаційного забезпечення управління виробничими запасами підприємств;
- невідповідний рівень контролю та оперативного регулювання процесів утворення запасів;
- обмеженість контролю використання виробничих запасів тощо [6].

Вирішення цих проблем потребує оновлення системи отримання інформації про виробничі запаси, використання нетрадиційних для вітчизняної облікової практики підходів щодо ефективного їх використання та оптимізації результатів діяльності підприємства через застосування принципів і методів бухгалтерського обліку.

Можна виділити наступні напрямки вдосконалення управління виробничими запасами на підприємствах:

- 1) підвищення оперативності інформаційного забезпечення управління виробничими запасами підприємств;
- 2) удосконалення системи автоматизації обліково-аналітичних робіт в управлінні виробничими запасами та обґрунтування раціональних методів проведення інвентаризації виробничих запасів;
- 4) чітка організація обліково-контрольних процедур руху запасів підприємств (застосування прийомів обліку за центрами відповідальності, заходів контролю та оперативного регулювання процесів утворення запасів).
- 5) обґрунтування системи обліку матеріальних витрат на освоєння нової техніки і технології виробництва;
- 6) визначення передумови раціональної організації обліку виробничих запасів на підприємствах [7].

Висновки даного дослідження. Аналізуючи численні дослідження з питань організації обліку запасів, можна стверджувати, що багато теоретичних положень і питань обліку даних ресурсів потребують вдосконалення і доопрацювання. У свою чергу, розв'язання цих питань зумовить вихід на якісно новий рівень побудови обліку виробничих запасів, значно підвищить їх роль в управлінні кожним вітчизняним підприємством. Реалізація перелічених напрямів удосконалення обліку запасів вітчизняними підприємствами призведе до значного підвищення результативності їх фінансово-економічної діяльності. Вирішення комплексу суперечливих та дискусійних питань обліково-аналітичного управління виробничими запасами є актуальним для підприємств України і потребує подальших досліджень з метою створення передумов для формування більш ефективної обліково-управлінської моделі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. №246, зі змінами та доповненнями.
2. Закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність України» від 16.07.99 №996-14-ВР.
3. Бухгалтерський фінансовий облік : підручник для студентів спеціальності „Облік і аудит” вищих навчальних закладів. / За редакцією проф. Ф. Ф. Бутинця. – 5-е вид., доп. і перероб. – Житомир : ПП „Рута”, 2007. – 726 с.
4. Сук Л.К. Організація бухгалтерського обліку : [підручник] / Л.К. Сук, П.Л. Сук. – К. : Каравела, 2009. – 624с.
5. Кляцький М. Регістри бухгалтерського обліку для підприємств малого бізнесу / М. Кляцький, О. Малишків // Дебет-Кредит. – Електронна версія <http://www.dtk.com.ua/documents/dovidnyk/rbo/3.html>

6. Хом'як Р. Л., Лемешівський В. І. Бухгалтерський облік в Україні: Навч. посібник. / Р. Хом'як, В. Лемешівський. – 7-ме вид., перероб. і доп. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка», «Інтелект-Захід», 2008. – 1224 с.

7. Сайко О. В. Облік і контроль виробничих запасів (на прикладі підприємств молокопереробної промисловості України): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец.08.06.04 / О.В. Сайко.– Київ, 2004. – 19 с. [Електронний ресурс] – режим доступу: contents/p-2/36118.html.

УДК 504.064.2(477):504.064.38

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКУВАННЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ

Я. В. Луценко, О. О. Чижикова

Резюме. В дослідженні шляхом системного аналізу та порівняння виявлені проблеми сучасного підходу до екологічного маркування в Україні та запропонована система принципів та етапів розробки екологічної продукції вітчизняними підприємствами задля стимулювання якісного споживання, покращення здоров'я населення та оптимізації концепції сталого розвитку.

Ключові слова: екологічне маркування, екологізація, сертифікація.

Вступ. Актуальність обраної теми пояснюється виникненням посиленої уваги людей до проблем збереження навколишнього середовища та особистою готовністю брати участь в цьому процесі. Споживач, чутливий до змін, формує стійкий попит на екологічні товари – тобто менш небезпечні впродовж свого життєвого циклу для навколишнього середовища та здоров'я людей. Звідси виникає екологічне маркування.

Виробники отримують право наносити на свою продукцію екологічні позначки, якщо вона має екологічні переваги серед аналогів. У розробці критеріїв маркування та підготовки рішень про присудження відповідного права зазвичай приймають участь представники міністерства з охорони навколишнього середовища, державних відомств зі стандартизації, «зелених» організацій та товариства споживачів.

Питання екологічного маркування та розробку критеріїв для нього розглядав у своїх роботах П.М. Скрипчук, питаннями забезпечення гармонізації життєдіяльності суспільства за допомогою систем стандартизації і сертифікації займався Л.Г. Мельник, приведенням екологічного маркування до вимог міжнародних та європейських стандартів займалася С.В. Берзіна.

Основною *проблемою* є підхід до визначення екологічності та безпечності товарів в Україні, тому *метою* наукової роботи є розробка об'єктивного підходу до доцільності нанесення екологічного маркування.

Основна частина. *Екологічне маркування* (далі – екомаркування) – це знак на упаковці продукції, що свідчить про екологічність та безпечність продукту, на якому він міститься, а також про те, що продукт не має шкідливого впливу на навколишнє середовище та здоров'я людини протягом усього життєвого циклу – від виготовлення до утилізації.

У світі питаннями екомаркувань займається міжнародна незалежна некомерційна організація – Всесвітня Асоціація Екомаркування (The Global Ecolabelling Network, GEN), заснована у 1994 році, що поєднує національні організації екомаркувань. До GEN входять програми екомаркування, що відповідають ISO 14023, а саме міжнародні керівництва з розробки та експлуатації екомаркувань. [1]

Україна є членом GEN з 2001 року, уповноваженим органом з цих питань є *Орган екологічної сертифікації та маркування*. Його утворено з метою забезпечення проведення оцінки екологічних переваг харчових продуктів, товарів, виробів, матеріалів, послуг на основі науково обґрунтованих правил і стандартів та надання можливості споживачам зробити свідомий вибір на користь продукції з